

ادبیات عجم و مجموعه سیاسی

هفت‌الق سیاسی، ادبی و علمی غزنه‌در.

جلد: ۱

سنه: ۱۴۳۵ ربیع‌الآخر شباط ۲۴ جمعه ایرانی ۱۶

فاطح عصر نده اندرون هایون تشکیلاتی

جنت‌کان فاطح سلطان محمد خان حضرت‌لری قسطنطینیه فتح جلیلی موقیتی استحصال ایتداد کدن بر مدت صکره، ذات شاهانه‌لرینه پادشاهان عظام حضرات‌له مقر سلطنت اولق اوزره آیا صوفیه ایله سرای بروئی آرده‌ستنده قره جهتی عظیم سور ایله احاطه ایدیله‌رک وجوده کتوزیلان بی نظر ساخته دلکشاده انشا ایتدیزدکلری یکی سرایک برق‌سمی، حرم سلطنت یعنی موقع تعظیم و حرمت اولدینی ایچون اندرون — حرم نام محترمی ایله یاد او لنشدر.

اندونه مدخل، سرای ملوکانه‌نک باب هایون و باب السلام و باب السعاده نام‌لریله یاد ایدیلان سلطنت قاپولرینک اوچنجیسی بولنان باب السعاده‌در. بوقاپو داخلنده پادشاه‌لر حضرات‌نک آرام‌لرینه مخصوص عالی قصر‌لر، اندرون‌لریک اسکانه مخصوص معتنا دائره‌لر، کتبخانه‌لر، جامع‌شریفلر بـ تعلیم‌خانه‌لر، مشقخانه‌لر انشا ایدیلشدر.

اندون خدمات عاصمه‌ستنده بولنان‌لرک رکن اولی و آمری سرای داخل و خارج‌نده خدمت کورن سرای خلق‌نک‌ده مرجعی اولان باب السعاده اگاسی «قاپو اگاسی» ایدی.

قاپو آغالنی و ظائف مهمه و معتنانه سلطنت نکهبانلری‌ده داخل او لدین‌دن آغا، سفرده و حضرده و جامع شربه عزیمت و عودت‌ده معینت شاهانه‌دن دور اویز، یالکز صیدوشکار و تفرج زمان‌لرند. حفظ وصیانت وظیفه‌سیله مکلف اولق اوزره سرایده قالور ایدی. اندرون‌نده برداشته‌ده اقامت ایتك امتیازی قاپو اگالرینه منحصر ایدی.

اندون ارکانی قاپو اگاسنک امرلرینی مطاوعت کامله ایله تلقی ایدرک اجرا ایتمسی قانون، ایجادی ایدی.

بیوک او طه‌یه منسوب اندرون‌لردن اناختاره، پشکیره و شربته متعلق و بوکا مماثل خدماتی ایفا ایتك اوزره معیننده درت ایچ اگاسی استخدام ایدر ایدی.

بوحق استخدام، وظائی آتیده کوست‌ریله جک دیکر اوج سرای ارکانه‌ده بخش او لنشن ایدی؟ خزینه‌دار باشی خزینه قفوشیدن، کپلارجی باشی کیلاردن، سرای اگاسی بیوک او طه‌لر قفوشندن خدمتکار آلور ایدی.

جلال نوری بک افندی یه

بکم افندم ،

سزه دارالفنون طالباتندن شکوفه خانمک بـرـشـعـرـیـنـیـ کـوـنـدـرـیـوـرـمـ . لـطـفـاـجـمـوـعـهـ کـزـهـ درـجـاـیدـهـ رـسـهـ کـزـ طـالـبـاتـیـ دـهـ ، مـعـلـمـلـرـیـ دـهـ منـتـدـارـ اـیـمـشـ اوـلـورـسـکـزـ . شـعـرـکـ بـرـکـلـهـسـیـ بـیـلـهـ تـصـحـیـحـ کـوـرـمـدـیـکـنـیـ بـیـلـمـ تـقـائـمـنـهـ حاجـتـ وـارـمـیـ ؟ اـیـشـتـهـ خـانـمـ قـیـزـلـیـزـ آـرـاـشـنـدـهـ دـهـ شـاعـرـلـرـ بـیـتـیـشـمـکـهـ باـشـلـادـیـ . اوـنـلـرـدـهـ هـرـکـونـ آـثـارـیـ کـوـرـمـکـلـهـ مـبـاهـیـ اوـلـدـیـغـمـ شـوقـ تـحـصـیـلـ بـوـیـلـهـ دـوـامـ اـیـتـدـیـکـجـهـ اـنـاثـ دـارـالـفـنـوـنـنـدـنـ مـلـتـکـ بـوـیـوـکـ قـادـیـنـلـرـیـ بـیـتـیـشـهـ جـكـدـرـ . بـنـبـونـدـنـ وـجـدـانـاـ اـمـیـمـ . مـقـتـدـرـکـنـجـ قـیـزـلـیـزـکـ اـرـاصـرـاـ نـشـرـ آـثـارـیـلـهـ حـقـلـنـدـهـ تـشـوـیـقـاتـ اـبـرـازـ بـوـیـوـرـوـلـوـرـسـهـ هـیـمـزـکـ اـمـلـ مـخـصـوـصـیـ اوـلـانـ تـعـالـیـ نـسـوـانـهـ خـدـمـتـ اـیـدـیـلـشـ اوـلـورـ . اـحـترـامـاتـ مـخـصـوـصـهـمـیـ تـأـیـدـ اـیـلـرـ اـفـنـدـخـرـ .

علی اکرم

سا ۲۱ کـانـونـ ثـانـیـ ۲۳۲

ده گزه

برـصـوـلتـ پـرـغـيـظـ اـيـلـهـ قـهـارـ وـخـروـشـانـ ،
عـصـيـانـ اـيـدـيـوـرـ ، حـايـقـيـرـيـوـرـ ، چـارـپـينـيـوـرـسـكـ ؟
قارـشـيـكـدـهـ سـواـحـلـ طـورـوـيـوـرـ ، صـامـتـ وـرـعـشـانـ ؟
حدـتـلـهـ کـوـپـوـکـلـرـ صـاـجـيـوـرـ صـانـکـهـ بـجـومـكـ ! .

هرـ صـدـمـهـ قـهـرـگـلـهـ دـيـدـيـكـلـدـنـدـيـ ، دـوـکـولـدـيـ ؟
بـاقـ سـيـنـهـ خـاـكـهـ ، نـهـحـزـينـ بـوـيـنـ بـوـکـولـدـيـ !
لـكـنـ يـهـ سـنـ صـائـلـ بـيـ حـسـ ؟
پـيشـكـدـهـ صـخـورـ اـيـكـلـهـ أـزـلـدـنـ بـهـرـيـ ، موـنسـ ..

* * *
لـكـنـ نـهـاـيـيـنـ ، سـوـيـلـهـ ؟ بـوـفـرـيـادـ ، بـوـعـصـيـانـ ؟
بـرـ غـاوـغـاسـيـ .. آـهـ ، آـگـلـاـيـوـرـمـ ، اـيـشـتـهـ اوـمـلـعـونـ ،
خـائـنـ أـمـلـكـ ذـوقـنـیـ مـسـهـوـفـ .. اوـزـاـقـدـنـ :
« وـقـتـیـلـهـ بـنـدـیـ شـوـ گـوزـهـلـ ذـرـوـهـ ! » دـیـوـرـسـكـ .

چـارـپـينـ ؟ أـزـ ، أـزـيلـ ؟ بـنـيـةـ اـرـضـیـ سـوـکـهـنـسـكـ ؟
بـاقـ سـنـ مـتـحـرـكـ ؟ اوـایـسـهـ .. ثـابـتـ وـسـنـگـيـشـ ! .
ئـويـلـهـيـسـهـ سـكـوتـ اـيـلـهـ وـدـيـكـلـهـنـ ..
صـوـصـسـوـنـ شـوـ عـصـرـلـرـجـهـ سـورـهـنـ ظـلـمـ أـبـديـاـ ! ..

* * *
تـارـيـخـيـ دـوـشـوـنـ : « عـيـنـيـ اـصـلـهـنـ » دـیـوـرـ ، عـالـمـ .
بـوـغـرـوـلـدـيـغـكـ أـدـوارـيـ اوـنـوـنـدـگـيـ بـرـاـبـرـ ؟

یقمق نهایچین بربزینی ظالم و سرسرم ؟
خندان و آمین سیر ایدیگنگز گوکلری یکسر ! .

آسوده او زات آنگئی بالینه ارضك ؟
چاملدن اوچان سايه لر اوستکده او زانسین ..
قوی ساحله بر بوئه حرمت ؟
غیظگله ده کيل ، سن او ف قلبکله أسر ايت ...

اناث دارالفنونی ادبیات شعبه سی
برنجی صنف ظالباتندن

شکوفه نهال

ترقيات آتیه هنر و تیاترو من

کاه حسمه ، بعضاده منطقمه اغتراراً ملتمنک یاقین بر استقبالده بر خیلی تکاملات و ترقیات هه مظہر الوله جغنه ایمان و اعتقاد ایدرم . فقط بیلمش اولملی یزکه هر ترقی ، ملتمزک قابلیتی داخلنده و دائره سنده ، جریان طبیعی تعریفی و قوع بوله جقدر . ذاتاً ، استعداد ، قابلیت و طبیعت خارجندہ ترقیات و تکاملات اوله ماز . اولسدهه یارم یامالاق ، جعلی و صوری ، ظاهری و موقت اولور .

سابقده بر شعبه نک ترقیستندن بحث ایدهم : خطوط اسلامیه و شرقیه ، بدیعیات معتبره عظیمه سنه داخلدر . بر صنعتکار ، خطده ، بیوک اثر ذکا و دها کوستره بیلیر . مثلا - ادعا اولندیغنه نظرآ - حافظ عثمان عشق صنعته او قدر بیوک بداعی ابرازینه قدرتیاب اولشدر که آنک خطی آنحق - رافائل - ک لوحه لری و - میکهل آنکه لو - نک آثار نقریه سی ایله مقایسه اولنه بیلیر .

حالبوکه لاتین خطی بو درجه ده صنایع بدیعیه به داخل دکلدر . بونده ، الى نهایه ترقیات اوله ماز . بو یازی بدیعی اولقدن زیاده آلیدر . بوکا بناء درکه قابلیتمزه ، طبعمزه موافق کلدیگنندن خط بزده ایلریلش ، تزهرا ایتش ، کوزلشمش ، بیوک خطاطلر یتشمش ؟ غربده ایسه ، طبعه و قابلیته اویمه دیغندن هان هان حالیله قالمشد .

خلاصه هر شنی ترقیه مستعد دکلدر . یاخود عینی ذرجه ده مستعد دکلدر . بعض خصوصات ترقیسی قابل ، بعضیلرینک ایسه ناقابلدر .

صددمتر تیاترو ایدی ، آ کا کلام : تیاترونک مهدنی یونانستاندر . او را دنده او زوپایه کلیوره عادتا یکیدن اختراع ایدیلیور . یونان تیاتروسی حالانفاستنی محافظه ایتکده در . [آریستوفانیس] ک لیزیستراتا - سنه دقتله ارقومشدم . بو او یونی طبایع و حواچ عصریه به توفیقاً فرانسز تیاترو ادبیستاند - موریس دونه - بر ایکنچی دفعه یکیدن یازمشدی . آنی ده تدقیق ایتم . اعتراف ایدهیم ، فرانسز و یونان ادبیستاند بری دیگرینی کچه مه مشن .